

जलसंपदा विभागातील वयाची ४५ वर्ष पूर्ण केलेल्या स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांना कनिष्ठ अभियंता पदाच्या अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायीक परीक्षा) यातून सूट देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: परीक्षा-२०१०/प्र.क्र.९४८/२०१०/आ (प्रशि)

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

तारीख: १६ सप्टेंबर, २०१६

वाचा

- १) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक: इएक्सडी-१०७६/१९४५/१३७/१७, दिनांक १.११.१९७७
- २) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक: इएक्सडी-१०७६/४५२/१७, दिनांक २८.११.१९७९
- ३) शासन अधिसुचना, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्रमांक : आरटीआर-१०८९/११८३/आस्थापना-२, दिनांक १.१.१९९८
- ४) शासन अधिसुचना, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्रमांक : सेप्रनि-१०९७/२३७/आस्थापना-२, दिनांक ९.११.१९९८
- ५) शासन परिपत्रक, पाटबंधारे विभाग, क्रमांक : परीक्षा-१०००/(२९६/२०००)/ आ (प्रशि), दिनांक ६.११.२०००
- ६) शासन परिपत्रक, पाटबंधारे विभाग, क्रमांक : परीक्षा-१००२/(५१३/२००२)/ आ (प्रशि), दिनांक २३.२.२००५
- ७) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक : परीक्षा-१००८/४३८/प्र.क्र.२६/२००८/१७, दिनांक ४.१२.२००८
- ८) शासन परिपत्रक, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, क्रमांक : पदनि-३९०८/प्र.क्र.५८६/आस्था-१०, दिनांक २३.८.२०१०
- ९) शासन निर्णय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्रमांक : परीक्षा-१०१३/प्र.क्र.१८५/आस्था-२, दिनांक ३१.७.२०१३

प्रस्तावना :

सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जलसंपदा विभागातील कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदाच्या सेवाप्रवेशाचे विनियमन करणारे सार्वजनिक बांधकाम विभाग आणि पाटबंधारे विभाग यामधील कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) गट “ब” अराजपत्रित (सेवाप्रवेश) (सुधारणा) नियम, १९९८ दिनांक ९.११.१९९८ प्रसिद्ध करण्यात आले आहेत. त्या नुसार सेवा प्रवेश नियमातील ३ (अ) नुसार सार्वजनिक बांधकाम व जलसंपदा विभागातील स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक या पदावर किमान ३ वर्षे इतकी नियमित सेवा झालेल्या व कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदासाठीची अभियांत्रिकी कर्मचारी महाविद्यालयाकडून घेण्यात येणारी अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायीक परीक्षा) उत्तीर्ण केलेल्या कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या सेवाज्येष्ठता व पात्रतेनुसार कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदावर पदोन्नती अनुज्ञेय आहे.

सदरहू परीक्षा ही स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यकांना कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदावर पदोन्नती देण्याकरीता अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायीक परीक्षा) असल्याने वयोधिक्याच्या कारणास्तव स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यकांना सदर परीक्षेतून सूट देण्याबाबतची तरतुद सार्वजनिक बांधकाम विभाग

आणि पाटबंधारे विभाग यामधील कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) गट “ब” अराजपत्रित (सेवाप्रवेश) (सुधारणा) नियम, १९९८, दिनांक ९.११.१९९८ मधील नियम ३ (अ) मध्ये नाही. तसेच जलसंपदा विभागाचे स्वतंत्र सेवाप्रवेश नियम नसल्याने ही अधिसूचना जलसंपदा विभागाच्या स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांना सुध्दा लागू आहे ही बाब विचारात घेऊन जलसंपदा विभागाने सदर परीक्षेतून जलसंपदा विभागातील स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांना सूट देता येणार नाही, अशा सूचना या विभागाच्या संदर्भ क्र. ५ व ६ येथील परिपत्रक/ पत्रांन्वये दिल्या होत्या.

कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) पदाच्या अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायीक परीक्षा) च्या परीक्षेतून वयाची ४५ वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर सूट देण्यासंदर्भात सार्वजनिक बांधकाम विभागातील काही स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांनी मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, खंडपीठ औरंगाबाद मध्ये मूळ अर्ज क्र. १६३/२०१० दाखल केला होता. सदर मूळ अर्जामध्ये मा. न्यायाधिकरणाने दिनांक ०४ फेब्रुवारी, २०११ रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णयात स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांना त्यांनी त्यांच्या वयाची ४५ वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदाची अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायीक परीक्षा) उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्याबाबत उचित आदेश निर्गमित करण्याबाबत विचार करावा, असे आदेश दिले. सदर आदेशाविरुद्ध सार्वजनिक बांधकाम विभागाने मा. सर्वोच्च न्यायालयात विशेष अनुमती याचिका दाखल केली होती. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सदर विशेष अनुमती याचिका दि. ०५ एप्रिल, २०१३ रोजी खारिज केली आहे. परिणामी, सार्वजनिक बांधकाम विभागाने त्यांच्या विभागातील स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांना कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदावरील पदोन्नती/ कालबद्ध पदोन्नती/ आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ मिळण्याकरिता कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) पदावर पदोन्नतीसाठी आवश्यक असलेली अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायीक परीक्षा) उत्तीर्ण होण्यापासून वयाची ४५ वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर सूट देण्याबाबतचा शासन निर्णय संदर्भ क्र. ९ अन्वये निर्गमित केला आहे.

जलसंपदा विभाग व सार्वजनिक बांधकाम विभागातील कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदावरील नियुक्तीसाठी एकच सेवाप्रवेश नियम असल्याने सार्वजनिक बांधकाम विभागाप्रमाणेच जलसंपदा विभागातील स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांनासुध्दा वयाची ४५ वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदाची अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्या संदर्भात The Association of the Technical Assistants (तांत्रिक सहाय्यक संघटना, महाराष्ट्र राज्य) यांनी मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई, खंडपीठ औरंगाबाद येथे दाखल केलेल्या मूळ अर्ज क्र. ३४४/२०१४ मध्ये मा. न्यायाधिकरणासमोर दिनांक ५.१२.२०१४ रोजी सुनावणी होऊन मा. न्यायाधिकरणाने पुढीलप्रमाणे आदेश दिले आहेत.

“कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) यांच्या सन १९९८ च्या सेवाप्रवेश नियमातील नियम ३ उपनियम (अ) नुसार स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांना त्यांच्या वयाची ४५ वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर त्यांना कनिष्ठ अभियत्यांची अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायीक परीक्षा) उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्यात यावी व संबंधित स्थापत्य अभियांत्रिकी सहाय्यक कालबद्ध पदोन्नतीचे आवश्यक असणारे सर्व निकष पूर्ण करीत असल्यास त्यांना कालबद्ध पदोन्नती/आश्वासीत प्रगती योजनेचा लाभ देण्यात यावा.”

मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरणाच्या उपरोक्त निकालाच्या विरोधात जलसंपदा विभागाच्यावतीने मा. उच्च न्यायालय, मुंबई, खंडपीठ औरंगाबाद येथे रिट याचिका क्रमांक २८९४/२०१५ दाखल करण्यात आली असता मा. उच्च न्यायालयाने सदर रिट याचिका दिनांक २९.१.२०१६ रोजी खारिज केली आहे. मा. उच्च न्यायालय, औरंगाबाद यांच्या दिनांक २९.१.२०१६ रोजीच्या न्यायनिर्णया विरोधात मा. सर्वोच्च न्यायालयात विशेष अनुमती याचिका (सी) क्रमांक १४६१३/२०१६ दाखल करण्यात आली. सदर विशेष अनुमती याचिका मा. सर्वोच्च न्यायालयाने देखील दिनांक १५.७.२०१६ रोजी खारिज केली आहे. यास्तव मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, औरंगाबाद यांनी दिनांक ५.१२.२०१४ रोजी दिलेल्या आदेशाची आता अंमलबजावणी करणे आवश्यक ठरते. याअनुंसांगे स्थापत्य अभियांत्रिकी

सहायकांना वयाच्या ४५ वर्षांनंतर अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायिक परीक्षा) यातून सूट देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढील प्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय

मा. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, औरंगाबाद येथे दाखल केलेल्या मूळ अर्ज क्रमांक ३४४/२०१४ मध्ये दिनांक ५.१२.२०१४ रोजी न्यायाधिकरणाने दिलेले आदेश तसेच याबाबत सामान्य प्रशासन विभागाचे दिनांक २८.११.१९७९ च्या आदेशान्वये व दिनांक ४.१२.२००८ च्या परिपत्रकान्वये निर्गमित केलेले आदेश तसेच याबाबतचे सार्वजनिक बांधकाम विभागाचा शासन निर्णय दिनांक ३१.७.२०१३ चे आदेश विचारात घेऊन जलसंपदा विभागातील स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायकांना कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) या पदावरील पदोन्नती/कालबद्ध पदोन्नती/आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ मिळण्यासाठी त्यांच्या वयाची ४५ वर्ष पूर्ण झाल्यानंतर कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) पदावरील पदोन्नतीसाठीची अर्हताकारी परीक्षा (व्यावसायिक परीक्षा) उत्तीर्ण होण्यापासून सूट देण्यात येत आहे. त्यानुसार संबंधित नियुक्ती प्राधिका-यांनी / अधीक्षक अभियंत्यांनी पात्र कर्मचा-यांना सूट देण्याची कार्यवाही तात्काळ करावी. तदनंतर पात्र कर्मचा-यांना नियमानुसार पदोन्नती / सेवांतर्गत आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ देण्याची कार्यवाही करावी.

या आदेशाच्या अनुषंगाने कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) पदाच्या सेवा प्रवेश नियम/ परीक्षा नियमामध्ये आवश्यक ती सुधारणा स्वतंत्रपणे करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०९१६१६५१२१८१२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि.का. चौधरी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. सचिव (लक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग
६. सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग
७. सर्व अधीक्षक अभियंता, जलसंपदा विभाग
८. सर्व कार्यकारी अभियंता, जलसंपदा विभाग
९. उप सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. उप सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई

- १२. उप सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३. सर्व अवर सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १५. निवड नस्ती कार्यासन.